

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 «
Negyed évre 2 «

Pénzküldemények:
a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. szeptember 3.

36. szám.

RÉGIPÉNZEK aranyból és ezüsből jó árban megvétetnek.
Schmideg Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntetve.

Eddig 25 arany,
ezüstérem és disz-
oklevéllel kitüntetve.

csász. és kir. udvari szállító.

Magyar magpergető gyára. Erdészeti magnagykereskedés.
Erdei csemetekertek. Diszfenyőkertészet Fajburgonya termelés.

ZALA-EGERSZEGEN.

Ajánl legjobb minőségű tű és lomblevelű famagvakat, szlavon tölgymakkot gyümölcs- és
fűmagvakat, összes erdősítéshez szükséges tölgy, luczfenyő és minden egyéb lomb- és
tűlevelű facsemetét.

Élősövénynek Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, a mely áthatlan sövényeket képez.

☞ Gyümölcsvadoncok, Gyümölcsfák, Rózsák. ☜

☞ 100-féle legujabb és bőtermésű FAJBURGONYAT, ☜
továbbá vadetetésre és gazdasági célra igen alkalmas csicsókát

Legmagasabb árban vásárol fenyőtobozakat tölgymakkot és lombfa magvakat!

☞ Mintázott ajánlatokat kér. ☜

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Egyenruhákat,

Egyenruházati cikkeket,

Polgári ruhákat,

Fehérneműt.

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett legjobb
minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császárnak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltiszteknek előnyös
részletfizetési kedvezmények.

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mértékek
felvétele végett a cég egy szabásza saját költségén
bárhova elküldi.

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz fordítva.
Legkisebb megrendelést is szívesen eszközölök. Meg
nem felelő árú a cég költségén visszaküldhető.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket,
szarvasokat, vad házinyulakat, uhukat, minden
másfajta állatokat magas áron vásárol —

**O. Frank Utódai
Kreuzig és Högl**

állatkiviteli és nagykereskedési háza, Wien
(Bécs) V-2. Einsiedlergasse 13. Telephon 598.
Szállít minden nem élő vadakat és más élő
állatokat első rendű minőségben.

A nyulak tömeges befogásához saját hálóit,
foglyok és fácánok szállításához saját ketre-
ceit bérmentve küldi és adja rendelkezésre.

**Képes vételi árjegyzék ingyen
és bérmentve. o o o**

Előnyös vadértékesítés

Szarvas, dímvad, vadsertés őz, nyul,
fogoly és egyéb lött vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett.

Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly,

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János
Szegeden.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtálálója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 «
Negyed évre	2 «

Pénzküldemények:

a «Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet» címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
lapkiadó:

Podhradszky Emil.

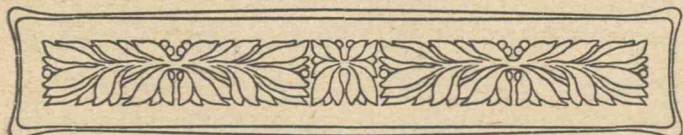
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánkozásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII. évfolyam.

Szászsebes, 1908. szeptember 3.

36. szám.

Az iskolai év elején.

Az ember életének legfőbb és legelső hivatása fájának fentartása, aminek alapja a család-alapítás.

Az erdészeti és vadászati altiszteket nem csak pusztán a fajfentartás kényszeríti a család-alapításra, hanem az a körülmény is, hogy szolgálatuk gyakran kiragadja őket az emberi társadalomból s házi tűzhelyüket kihelyezi az ember nemlakta erdők vadonjaiba, a havas hegyvidék rejtett zugaiba, hol egymagukra hagyva, segítőtárs nélkül teljességgel lehetetlen volna megélniök.

Az ilyen házasságok rendszerint a legboldogabbak közé tartoznak, mert ott nincs pletyka, nincs kaján irigykedés; nincsenek meg a világi élet különféle csábításai, nincs mód és alkalom rossz utra tévedni. Természetes dolog, hogy az ilyen boldog házasságoknál nem várat sokáig magára s nem is csekély az Isten áldása; hamar bekerül a bölcső szerény hajlékukba és azután éveken át alig áll üresen, mert alig hogy felcseperedik az egyik kicsiny lakója, már követi őt az új kisebb.

A sok apróság azután egy időre zajossá, vidámmá teszi a ház tájékát s kedves csicsérgését még az ágakon szökdécselő dalos madárka is

megirigyleti; a szülők boldogsága, öröme nagy, de sajnos, nem zavartalan, mert a gyermekek növekedésével együtt nő az aggodalom, hogy mi lesz majd akkor, midőn a kicsinyek belejutnak abba a korba, hogy iskolába kell őket adni.

Ez bizony fogas kérdés, mert az a szerény javadalmazás, amit az erdészeti, vagy vadászati altiszt szolgálatának ellenértéke fejében élvez, az vajmi csekély és még arra is alig elegendő, hogy belőle a családi otthon, a saját házi tűzhelyénél szerényen megélhessen; már pedig a gyermeknek a háztól távol, idegen helyen való iskoláztatása sok pénzbe kerül.

Az iskoláztatásnak ez az anyagi oldala okozója annak, hogy számos erdészeti és vadászati altiszt gyermeke felserdül anélkül, hogy az iskolai neveltetés áldásaiban részesülhetett volna s meg kell elégednie azokkal a szerény ismeretekkel, amelyeket atyjától, anyjától sikerült elsajátítania, ami bizony vajmi kevés; mert hiszen ezek azt, amit valamikor gyermekkorukban az iskolában tanultak, már nagyjából régen elfelejtették, de még ha tudnák is, kevés hasznát vehetnék gyermekeik oktatásánál, mert a tanítás módszereit nem ismerik. Hány kiváló tehetség pusztul el ilyen formán s marad parlagon, nem kis kárára a társadalomnak és a hazának.

Még a legutolsó napszámos is szerencsésebb helyzetben van, mert rendszerint faluban, vagy városban lakván, meg van adva neki a mód arra, hogy gyermekeit saját házából iskoláztathassa.

Ismerve az egész országban általánosan

uralkodó nagy drágaságot, jól tudjuk azt, hogy egy kisebb, elemi iskolába járó gyermeknek idegen házba való elhelyezése is még a legszegényesebb ellátás mellett sem kerül kevesebbe havi 20 koronánál, ami 9—10 hónapi szorgalmi idő alatt kerek 200 koronára rug. Ennyit áldozni bizony csak kevés erdészeti vagy vadászati altisztnak lehetséges; hát még ott, ahol egynél több gyermeknek kellene iskolába járnia, hogy kívánhatnók a szülőktől, hogy ennek a nem csak szülői, de honpolgári kötelességüknek megfeleljenek? Igaz, hogy törvény szerint az a szülő, amely iskola-köteles gyermekét az iskolától elvonja, büntetendő, de vajjon lehetne-e az itt elősorolt körülmények között élő szülőket megbüntetni azért, mert — bár ők maguk bizonyára a legjobban szeretnék — gyermekeiket iskolai neveltetésben nem tudják részesíteni?

Itt eszünkbe jut, hogy a m. kir. földművelésügyi minisztérium még a múlt évben elhatározta az erdészeti altisztek gyermekei iskoláztatásának megkönnyítésére internátusok felállítását. Sajnos, az ige eddig csak ige maradt s bár itt van már a tanév kezdete, erdészeti internátust még nem látunk sehol sem.

Ismerve a m. kir. földművelésügyi miniszter urnak és a minisztérium vezető embereinek a kisemberek iránt való meleg érdeklődését, nem kételkedünk abban, hogy a kilátásba helyezett internátusok elmaradása a rajtuk kívül eső okoknak tulajdonítható s amint ezen okok elenyésznek, nem fog késni az internátusok felállítása sem;

csak az a kérdés, hogy azok milyen mértékben fognak segíteni az erdészeti altisztek gyermeknevelési mizériáin.

A tervezett internátusok véleményünk szerint inkább arra lesznek hivatva, hogy a középiskolába kerülő gyermekeket fogadják be falaik közé s ha ez valóban így lesz, akkor nem a nagyobb, de éppen csak a kisebb bajon fognak segíteni. Az ugyanis, hogy a szegény ember gyermeke magasabb tanulmányokat is folytasson, már inkább fényűzés számba megy, míg a tulajdonképpeni elodázhatlan szükségesség legalább az elemi iskola hat osztályának az elvégzése.

Azt hisszük, hogy a kincstári erdészeti altiszteken gyermeknevelés, illetve iskoláztatás dolgában olyan módon lehetne legegyszerűbben és aránylag nem is nagy költséggel segíteni, hogy az erdőhatóságok székhelyén a kerületbeli iskola-köteles gyermekek közös lakásban helyeztetnének el s ugy felügyeletük, mint ellátásuk valamely a központban lakó altisztre, illetve annak a nejére bíztnék s az ezekkel felmerült költségeket aztán bizonyos részükben az illető erdőhatóságok, míg másik részükben a szülők viselnék. Ilyen tömeges elhelyezés és élelmezés mellett mindkettőnek a költségei nagy mértékben leszállíthatók lennének. Segítve lenne ezzel nagy mértékben a szülőkön s nem kívánna túl nagy áldozatot az erdőkincstártól sem; a cél pedig — a szegény gyermekeknek iskolai neveltetése lehetővé tételnek.

≡ T Á R C A ≡

A legnehezebb nap.

— Irta: Quintus. —

Kevesen tudják, hogy Bosznia-Hercegovina elfoglalását micsoda gyenge haderő kezdte. Ime, 56 és fél zászlóalj gyalogság, 12 század műszaki katona, 14 század lovasság, 112 ágyú, 4 hídostálya; ez egészben 72000 ember 13000 lóval; ezen haderő is négy vonalra volt elosztva

Ez és a félvad ország belsejében rohamosan szervezett felkelés volt az oka, hogy a főparancsnok szinte előrekorbácsolta harcoló csapatait Szerajevóba. Nem volt szabad időt engedni nekik az alaposabb szervezkedésre. Azonfelül augusztus 18-ika a legfőbb hadvezér születésnapja. Éppen ezen a napon szeretne volna az elesett Szerajevót a trónus lábai elé rakni.

Ez a fővezéri hiúság azután a csapatoknak rettenetes kimerüléseket okozott és Szerajevó mégis csak augusztus 19-én esett el.

A bjelalováci ütközetet augusztus 16-án vívtuk. Talán ez volt a hadjárat legszebb ütközete. A könyvemben (Lőporfüst) egyes részleteit már megírtam. Ide az való, hogy aznap reggel 5 órától délután 4-ig szakadatlanul az ütközettel voltunk elfoglalva. Ekkor már a felkelők egész hadereje menekült Szerajevó felé, amelynek hegycsucsait mi igen nagy távolságból már láttuk is. Délután 4-től késő estig az óriási terjedelmű harc tér «megtisztításával» vesződöttünk. Az egyes elmaradt bandákat ugrattuk széjjel a szakadozott, völgyes, erdős, cserjés vadonban. Nagyon nehéz nap volt ez.

Este 10 órakor holtra fáradva, étlen-szomjan, foglyokkal megrakodva érkezett meg századunk a kiseljáki táborba. Főzésre nem is gondoltunk. Majd hajnalban! Annyira ki voltam merülve, hogy azt a helyet sem néztem meg, ahova ledobtam magam. A harmathullás ébresztett fel, amely hirtelen lehűti a kezét-lábat és

Az ákácról.

— A «Magyar Erdész» után. Irta S., főerdész. —

A «Magyar Erdész» hasábjain nem csekély kis meglepetéssel szemléltem ama értekezéseket, amelyekből kétségtelenül megállapítható, hogy a «magyar fa» (t. i. az ákác) alapismereteivel mi, magyar erdészek még nem vagyunk teljesen tisztában. A magam részéről ugyan nem mertem volna ezt az állítást nyilvánítani azok után, miket e téren szakköreink olyan páratlan buzgalommal felmutattak; hisz csak nem régen egész irodalma keletkezett az ákác ismertetésének s alig is volt magyar erdész, kinek vizsgálódását, érdeklődését a szélteben körözött kérdések igénybe ne vették volna. Ám, ha mégis tájékoztatlanok vagyunk egyes kérdésekben, nagyon helyes, hogy nyilvánosan tisztázzuk azokat. Adja közre mindenki tapasztalatait, nézeteit, hogy azoknak egybevetése folytán biztos alapokra helyezhessük követeléseinket, mert a XX. században ilyen kérdések felett ingadoznunk nem szabad.

Minden külterjes tenyésztésre alkalmas fánál s így az akácnál is, a legfőbb tudnivalók, hogy:

1. Milyen talajban telepíthető sikeresen?
2. Mi módon telepíttessék?

A közérdekű tanulság céljából e kérdéseket

helyezve magam elé, azokra tapasztalataim alapján következőkben fogok megfelelni.

Az ákácfa talajigényeinek megállapításánál, de még inkább a tenyészhelyek megválasztásánál a legfeltűnőbb tévedések tapasztalhatók általában, de különösen az erdészek körében. Szaktársaim közül igen sokan azonosítják az ákácot a nyírfával oly értelemben, hogy mindkettő az igénytelenség típusa, hogy ne mondjam: aféle cigányfajzat, mely mindenütt megél, melyet akarva sem lehet sikertelenül tenyészteni. E tévedésből keletkeznek aztán a csalódások és ingadozások. Az ákác szakszerű tenyésztéséhez mielőtt hozzáfogna valaki, tudnia kell mindenekelőtt, hogy ez nem az erdészeti fája, hanem egy átmeneti alak a mezőgazdaság és erdészeti között, amely első sorban arra van hivatva, hogy az időközben értéktelenné, használhatatlanná vált feltétlen mezőgazdasági területeket közvetlenül és közvetve a mezőgazdaság javára ismét hasznosokká alakítsa.

Az ákácának ezen rendeltetéséről meggyőző bennünket az az általános tapasztalati tény, hogy életképes és szabályos növekvésű ákácokat és egyedeket csakis a mezőgazdaságok szomszédságában, közvetlen közelében találhatunk. Tudom, hogy nincs tétel kivétel nélkül, de ezek az általam is tapasztalt kivételek nem alkalmasak arra, hogy reájuk tételt alapítsunk.

Tehát szabály gyanánt mondhatjuk, hogy az ákácfa tenyészigényeinek megfelelő talaj az, mely összetételeiben a mezőgazdasági talaj jellegével bír és klimatikus tenyészhatára szintén ott van,

rettenetes fájdalmakat okoz. Akkor láttam csak, hogy szántáson feküdtem, még pedig a barázdákkal keresztbe. Mintha jól elvertek volna.

A szakácsok már meggyújtották a tüzet és ami kevés ennivalónk volt, beledobálták a bográcsokba.

Hirtelen egy rettenetes kürtszó visitott végig az óriási táboron:

— Fel, előre, indulás!

Az óriási tábor nyüzsgögni kezdett. Cihelődtek, nyergeltek, befogtak, káromkodtak. Mit tegyünk? Felrugdosták bosszusan a bográcsokat. A félig már meglegedett huszt a katonák a csajkájukba szedték fel a földről. Majd megesszük «valahol».

Ilyenkor minden gyorsan megy. A zászlókat a főőrségről széthordták; a zene megszólalt; a tisztelgő fegyverek csillogtak; a nap felkelt és az egész hadosztály megindult. (A másik hadosztály a Kakanj-Viszoko vonalon verekedett.)

Ez augusztus 17-ike volt. Dies irae, dies illa. A legrettenetesebb szép nap. Többé sehol egy felhő.

Remekül ragyogott a nap s a hőmérő mászott felfelé, mint a majom. A déli órákban 33 C. fokon tartott jó hosszú szünetet.

Az erőltetett menet, ütközet után, maga is nagy megpróbáltatás. Dél előtt azonban még új csapás ért bennünket. A főparancsnok utközben megalakította az ütközeti oszlopot. Ez az ugynevezett harci menet, németül Gefechts-Marsch. Ha valaki még nem utazott statáriumban, az nem tudja mi az.

Ez azt jelenti, hogy a csapatok minden pillanatban ütközetre készen legyenek. Az apró kényelmeknek végük van. A sorok és rendek pontosan, zárva haladnak. Ha hézag támad, az oszlopok mellett lovagló lovaskatonák kardlappal zárják be. Forrás csobog az útfélen? Tilos meríteni belőle. Elájul valaki? Félrelökik az útszéltre. Minden vasfegyelemben van szorítva; nincs irgalom sehol.

Csak félórai szünet volt enni. A reggeli husz a csajkáiban már romlott volt; eldobtuk. Az egyetlen társzékéből szalonnát és borovicskát osztottak szét.

ahova a mezőgazdasági szemtermelés emelkedhetik. Nagyon természetes, hogy amilyen különbözők a mezőgazdasági talajok, éppen olyan különbségeket tüntetnek azon ákácok is, melyek hol egy elcsigázott szántón, hol pedig vizmosásos legelőkön, vagy kipusztult szőlő helyén létesülnek. De arról egyszer s mindenkorra tegyen le minden hivatásos erdész, hogy az ákácfaival feltétlen erdőtalajon kísérletezzék, mert ez a lutrizóhoz tenné őt hasonlatossá. Az avatatlan megteheti, de az erdésznek tudni kell, hogy feltétlen erdőtalajon az ákácfa tenyésztését egyetlen tényező sem támogatja.

A második kérdésem, hogy mi módon létesítsük az akácot? Ezen kérdésre ugyan már a «Gazdasági Lapok»-ban adtam nem rég feleletet, melyet nagyjában ismétlem e helyen is. Nézetem az, hogy akár fasorokat, akár összefüggő zárt állabokat akarunk telepíteni, azt legcélszerűbben úgy érjük el, ha faiskolában nevelünk megfelelő csemetéket és azokat annak rendje-módja szerint kiültetjük. Hogy neveljük hát a csemetéket? Jól kitisztított, porhanyított talajba, még pedig erőben lévő s mély talajba elvetjük a magot; a kikelt csemetéket kapálgatjuk, gyomláljuk, különösen az első évben minél gyakrabban, de még a második évben is egyszer-kétszer. Aztán a tulsűrű sorokat időközben kiritkítjuk, az elszáradtakat eltávolítjuk s így 2—3 év alatt már készen áll a kiültetésre alkalmas anyag.

De hát éppen itt a bökkenő a munka kezdetén. Ugyanis afelett vitatkoznak a szaktársak leghevesebben, hogy miképp vessék el az ákác-

magot. Az egyik azt mondja, hogy forrázni kell, a másik azt, hogy nem kell forrázni, úgy is jól kikél; végre a harmadik igazat ad mind a kettőnek, mert mint mondja, ha nem jól forráz, akkor jobb ha nem is forráz; s így tovább. Hadd mondjak hát én is valamit. Abból indulok ki, amit mindannyian jól tudunk, hogy t. i. az ákác, mint apró csemete igen-igen kényes portéka; elég neki egy kis dér, egy kis fagy és aztán vethetjük újra az ágyát. Ezért bevett szokás és erdészeti szabály, hogy az ákácmagot a tavaszi fagyokra való kilátás legutolsó határideje előtt, vagy után kell egy-két nappal elvetni, amint éppen azidőtájt alkalmas, enyhe idő mutatkozik, hogy mire a kis csemeték 5—6 nap múlva kibujnak, túl legyenek a legfőbb veszedelmen.

Ez az észszerű tapasztalati szabály szülte aztán azt a jó szokást, hogy az ákácmagot forrázva vetjük el, aminek folytán tényleg 5—6 nap alatt ki is kél. Ily biztos tájékozódást és sikert a forrázatlan maggal elérni teljes lehetetlenség! Nem mondom, hogy a forrázatlan ákácmag egyáltalán nem kél ki, de tény az, hogy a száraz, forrázatlan ákácmag a legkedvezőbb körülmények között is nagyon hiányosan és megállapíthatatlan időközökben kél. Végeredményében a két eljárás között oly nagy a különbség, mintha a való tény s a legkétségesebb eshetőség értékét mérlegelnők.

Terjesszék lapunkat és igyekezzetek
uj előfizetőket szerezni!

Két harapás volt az egész. Elől távoli lövöldözést lehetett hallani. Föl! Előre tovább!

Azontul este 8 óráig szakadatlanul folyt a pokolbeli menet. A nap mindég kinosabban égetett. Egyre nagyobb volt a kimerülés. A sorok még a vasfegyelem pántjai közt is tágulni kezdtek, sőt a déli órákban már az elzúllás jelei is mutatkoztak a hadoszlopon.

Philippovics főparancsnok úgy akarta megakadályozni az összekeveredést, hogy az utszélen táborkarával felállott s szemlét tartott a hadoszlopon. Maga mellé állította a Szerajevóból hozzámenevült Hafiz basa török kormányzót is, aki nagyokat nyelt. De az egész parádé nem ért sokat.

Hogy az emberi organizmus mit bír el és hogy, arról akkori jegyzeteimben tisztább jelek vannak, mint emlékezetemben. Megpróbálom összeállítani, mert képet adni a kimerülés szubjektív jelenségeiről szinte lehetetlen. Ime:

A katonák arca a hőségtől vörös. Később sötétvörös. Hallgat mindenki, mert a beszéd kinos erőfe-

szítésébe kerül. Nagyon szédülök s a fülemben mintha kalapálnának...

Két legény beszélni kezd. Az egyik nyomban elájul. Félrehúzták az utból. Kinzó szomjúság. Kezd a szápadlásom kiszáradni. Később a nyelvem is. Olyan, mintha valami idegen testet hordoznék a szájamban. Igen sok katonát láttunk az utszélen ájultan heverni. Ahol patak mellett megyünk el, ott az ájultak száma szembetűnő. Egy törött társzekér és egy hibás ágyu is hever az utfélen...

A szédülés fokozódik. Homályos minden. Lassan eltűnik az előbbi vörös szín az arcokról és halovány, szürke ábrázatok hallgatnak jobbról-balról. Csak a fegyvercsörömpölést hallani. Homályosan látok s alig merek valamit gondolni. Még ez is terhes. Parancs és rend közömbös. Egyik tiszt cáromkodni akar s elájul. Utolsó energiámmal elhatároztam, hogy egyforma ütemekben lépek és nem törődöm a helyemmel többé. Érzem, hogy csakis ez ment meg az összerogyástól. Pedig azt akarom, hogy végig kibírhassak mindent és

És amíg az ákácfa jelentőségével tisztában nem voltunk, illetve míg azzal csak felületesen foglalkoztunk, az elvetendő mag forrázása lehetett csupán szokás; miként fentebb is neveztem, — ma azonban tapasztalati tájékozottságunk, — a jövő számára kétségtelen meggyőződésünk alapján bátran szabály gyanán állíthatjuk fel.

Ki az ákácmagot forrázva veti el, az ugyanis: megpuhítja a mag kemény kergét és a meleg nedvesség által életre kelti az alvó csirát, amely így a földbe jutva, a talajnedvesség folytatólagos behatása közben azonnal életműködésbe lép; a puha maghéjat áttöri és az ujjnyi vastag földtakaró alól csakhamar mint kész kis csemete buvik elő. Azért is, aki forrázott magot vet, az vékonyan takar.

De hogy annak a harmadiknak is megfeleljek, tehát igazolom, hogy csakis a jó forrázás ér valamit, míg a rossz gyakran elrontja a magot is.

(Folyt. köv.)

Gyümölcs-csomagolás.

A gyümölcsöt úgy kell csomagolni, hogy az egész egy mozdulatlan tömeget képezzen. Mert a gyümölcs ha mozoghat a csomagoló tartányban, akkor az az egymáshoz ütdés folytán, avagy csak a rázkódás következtében is törődött, zuzódott lesz. Hogy pedig a gyümölcs szorosan álljon, azt a csomagolóanyag

helyes elhelyezésével el lehet érni. A csomagolóanyag-nál is sok minden a kíváncsi. Használhat szalmát, szénát, szecskát, pelyvát, töreket, fűrészport, papírost, fagyapotot, gyaluforgácsot stb. (jó a fagyapot, papíros, parafa, forgács stb.). A szalma, legyen bár az tiszta és szagtalan, kevésbé megfelelő, mert kemény. A széna puhább, de szagát nem mindenki kedveli. A morzsalékos anyagok, mint a törek, szecska, fűrészpor jobban hozzáférnek a gyümölcs-höz, de ha a gyümölcs nincs külön selyempapírosba csomagolva, akkor annak szárgödrébe beveszik magukat s onnan nehezen tisztíthatók ki. Az elküldésre szolgáló tartányok fenekét és oldalát a védőanyaggal előzőleg ki kell bélelni. A gyümölcsöt egymás mellé és fölé sorjában elhelyezni szorosan és minden sor fölé védőanyagot tenni. A legfelső védőburok, mely vastagabb a többinél, fölé jön a tető, mely az egész tartány anyagát szorosan lefoglalja. A szállítóedény lehetőleg könnyen kezelhető, légjárható, kicsi terjedelmű és kevés súlyu legyen; de emellett legyen tartós, hogy az uton a gyümölcsben kár ne történjék.

Gyenge méhcsaládok egyesítése.

Szeptember hóban a mézgyűjtés rendesen annyira csekély, hogy sok helyen a napi szükségletükre alig elég a méheknek. Jó azért, ha körültekint a méhészt a kaptáraiban és megnézi, hogy van-e gyűjtve elegendő téli elesége a családnak. Ha valamely kaptárban kevés a mézkészlet és lakói silány, tengődő állapotban volnának, a méhésznek kell azt megerősítenie. A gyenge család a betelepítésre nem alkalmas, mivel valószínűleg elpusztulna a tél folyamata alatt. Helyesen jár el akkor a tulajdonos, ha az elgyengült családot mással egyesíti. Kevés, de népes kaptár több hasznot ad, mint kétannyi

Tömörüljünk egy zászló alá!
Érdekeinkben csak így tehetünk lépéseket.

erkölcsi diadalt arassak magamon, akárhogy is...

Itt emlékezetemben hézagok vannak. Így egyszer azon veszem észre magam, hogy stájer vadászkatonák közt haladok. Rámnéznek, de hallgatnak. Egy százados velem szóba áll:

— Aber... hogyan kerül ön ide? Az ezrede hátrább van.

Nem bírok neki választ adni. Ő maga még akar valamit mondani, de csak morgásig viszi s odább megy.

Haladok csak tovább a felvett egyforma ütemben.

A kobila-glavai magas'atra kigyózik fel az oszlop. A tüzerek csattogva verik a lovakat, ühü... ühü... Igen sok elájult katonát látok az útfélen. Ahol egy kis erdődarab van, sokan bemenekülnek a hűsbe. Elhullott lovak hevernek itt-ott. Magyar tüzerfiúk közt haladok. Kinálnak, hogy üljek fel egy ágyura; nem fogadom el. Balról egy tisztavízű patak folyik. Csak azt tudom, hogy oda lemegyek, akármilyen lesz...

Nagynehezen leereszkedem. Senki sem zavar. Homályos előttem minden. Csak úgy bírok inni, hogy

a balkezemmel a vízbe támaszkodom, a jobb markommal pedig habzsolom a vizet. Az utról kiabálnak:

— Helyre, helyre! Előre!

Semmi. A hűvös víz lassan felüdit. Nyakamba is locsolok. A sapkámat megmártva teszem a fejemre és visszamászok az oszlophoz.

Megint idegen katonák közt megyek, de kissé tisztább fejfel. A testemet már nem érzem. Alkonyodik is lassan. Egy utszéli házon az ajtókon fehér keresztetek vannak meszelve és hálálkodó toprongyos alakok zsviőznak. A ház előtt két lelőtt ember hever hanyatt.

Lassankint hátramaradok és visszakeveredem az ezredembe. Kuszált rendben haladnak és igen sokan hiányzanak. Előlről megint rövid fegyverropogás halatszik, mely kétszer megújul...

Sötétedő alkonyattal értünk Blaznij alá; ott, ahol a hegység kinyílik és távolról (husz kilométer) lehetett már látni Szerajevót. Az utolsó alkonyfény aranyozza meg a szép várost s olykor egy-egy ágyulövés esik a zöld sikon. Az oszlop lovas elővédei már ágyutávolba

kitömésre szánt madarak küldésére, nem kívált oly távolságokra, mint a Dráva vidékéről Románia határszélig. — **Kelemen István** és **Bolcsó András** urnaknak. A beküldött címjegyzékekért fogadják hálás köszönetünket. — **F. K.** urnak, Urkut. Becses sorait elküldtük az illetőnek s bizonyosan fog irni. A szíves felvilágosítást pedig fogadja köszönetünket.

A kiadóhivatal postája.

Szíves figyelmükbe ajánljuk azoknak, kik az előfizetési díjjal hátralékban vannak, a lapjukhoz mellékelt kérésünket, azok lapjához pedig, kiknek előfizetése múlt hó végével lejárt, becímzett utalványokat csatolunk s mindannyiukat kérjük, hogy az előfizetési díjakat lehetőleg f. hó közepéig beküldeni sziveskedjenek. — **Hegedüs János** urnak, Csun. Üdvözljük, mint új hívünket. Szíveskedjék lapunkat környékén terjeszteni. — **Heinbach András** urnak, Szemlak. A címet kiigazítottuk. A kérdéses 2 K beérkezett s a mű megjelenéséig javára nyilvántartjuk. — **Farkas János** urnak, Lászlótanya. Örvendünk, hogy híveink közé szegődött s kérjük lapunkat más kartársak közt is terjeszteni. — **Traub Károly** urnak, Nagyvázsöny. Az év végéig van előfizetve. Címét kiigazítottuk. — **Kiss Pál** urnak, Vizakna. A beküldött 4 K-val az év végéig van előfizetve. — **Szücs Miklós** urnak, Szaplonca. Előbbi üzenet Önnek is szól. — **Czifra Ferenc** urnak, Bucsuta. A hiba csak az ottani kézbesítés körül lehet. Szíveskedjék ezt kinyomozni s velünk közölni, ki az, aki lapjait felbontja és felvágja, hogy ellene a feljelentést megtehesse.

Nyomatott **HIENTZ JÓZSEF** könyvnyomdájában Szászsebesen.

HIRDETMÉNYEK

442/1908. sz.

A brassói m. kir. áll. erdőhivatal.

Pályázati hirdetmény erdőszolgai állásra.

A Brassó vármegyei hosszufalusi, illetve XI-ik ósáncvölgyi őrzésben lemondás folytán megüresedett erdőszolgai állásra, mely évi 440 K bérrel, 36 K ruhaátalánnyal, 48 K lakbérrel és 12 ürm. tűzfával van javadalmazva, pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy a Brassó vármegye tekintetes közigazgat. erdőszeti albizottságához Brassóban címzendő, sajátkezüleg irt kérvényeiket, az erdőtörvény 37. §-ában előírt kellékek és eddigi szolgálataik igazolására szolgáló okmányokkal, valamint az egészséges, erőteljes testalkatukat s jó látó, halló és beszélő képességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelve, **folyó évi szeptember hó 20-ig a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz** nyújtsák be.

Szabályszerűen fel nem szerelt, vagy ezen határidőn túl beérkező kérelmek figyelembe nem vétetnek. Brassó, 1908. évi augusztus hó 25-én.

A m. kir. állami erdőhivatal.

1583/1908. sz.

Deliblati m. kir. kincstári birtokkezelőség.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt birtokkezelőség területében megüresedett és újabban rendszerezített három (3) napidíjas erdőőri állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás kettő (2) K napidíj s évi háromszáz (300) K lótarási átalány.

A pályázati határidő 1908. évi szeptember hó 25.

Az állásokat elnyerni óhajtnak az erdőőri szakiskola sikeres elvégzését, ép, egészséges és erőteljes

testalkatukat, valamint jó magaviseletüket kell hiteles bizonyítványokkal igazolniok.

Erdőőri szakvizsgát is tett egyének előnyben részesülnek, teljesen megfelelő magaviselet és szorgalom mellett végleges kinevezetésre számíthatnak.

Kérvények a megjelölt határidőig alulírott birtokkezelőséghez nyújtandók be.

Deliblat, 1908. augusztus 15.

M. kir. kincstári birtokkezelőség.

HIRDETÉSEKET JUTÁNYOS ÁRON FELVESZ AZ ERDESZETI UJSÁG KIADÓHIVATALA

TÖLGYMAKKOT

fenyőtobozokat és lombfamagvakat
legmagasabb áron vásárol és min-
ooo tázott ajánlatokat kér

FARAGÓ BÉLA

magpergető intézete, Zalaegerszeg

VIZSLA!

Egy 2 éves, fehér, kávébarna foltos, angol-német keresztezésű, igen szép, erős nő-vésű kan vizsla eladó. A vadat jól állja; szépen keres s apportíroz. Érdeklődők személyes meggyőződést szerezhetnek.

Ára 160 korona. Továbbá eladó:

Egy mauser rendszerű Manlicher 8 mm. vadász karabély, majdnem új állapotban, 100 drb kilőtt és 25 drb félállanyburkolatu löveggel. Bárkinek, ki nagy vadra vadász, legmelegebben ajánlhatom. Ára 64 korona. A vizslát személyes megjelenésre, az ismétlődő karabélyt pedig csakis postán, utánvétellel küldöm. Cim:

MOLD VILMOS

Székudvar (vasútállomás) Arad megye.

Egyedüli ferlachi gyártmány

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Arany érem: Páris 1906. 46. remekelés.

OGRIS MARKUS FERLACHBAN KARINTHIA

fegyvergyár és (präcios) puskaműves.

Szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling fegyverekben. Súlyuk 2·8—3 kg.

Browning-féle serétes-ismétlőfegyver
== 210 korona gyári árban. ==

Egy Mannlicher Schönauer ismétlő kurtály 6·7 mm és 9 mm öbű
400 lépésig jótállás mellett a legpontosabban belőve ára 190 korona.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11·5 mm öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb
füstnélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belőve egész hossza 101 cm súlya
2·5 kg. nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére igen alkal-
mas ára 190 korona.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm öbű ára 140 kor.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Magyar levelezés.

**Az „Erdészeti Ujság“ hirdetés-
rovatát ajánljuk kartársaink b.**

o o figyelmébe! o o

HIENTZ JÓZSEF

== SZÁSZSEBES ==

Elvállal minden nyomdai munkát
izléses kivitelben és jutányos áron

Szállítja az összes könyvpiacón megjelenő
könyveket, zeneműveket, levélpapírokat, rajz-
és íróeszközöket

Postai megrendelések gyorsan és
pontosan eszközöltetnek

KÖNYV-, PAPIRKERESKEDÉS
NYOMTATVÁNYRAKTÁR =
NYOMDAI MŰINTÉZET

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert
egy- és kétsövű vadászfegyvereket,
flóberteket, karabélyokat, céllövő fegy-
vereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

o o árfelemelés nélkül szállít: o o

Aufrecht és Goldschmied

o o fegyveráruháza o o

Budapest, VII., Rákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet. A nagyméltóságu földművelésügyi m. kir. minisztérium 70542
magas rendeletével az erdőgazgatóságoknak ajánlva.

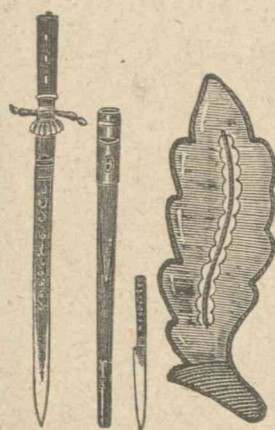
Erdészeti- és erdő altiszti egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő
mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban. Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb
megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a
mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk
és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk.
Meg nem felelőt visszaveszünk.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában Szászsebesen.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj